

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Caroline Klefbom

Sammanträdesdatum
2025-01-16

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10995

Organ
Regionstyrelsens arbetsutskott

Översyn samförvaltade donationsstiftelser

Förslag till beslut

Regionstyrelsens arbetsutskott föreslår regionstyrelsen besluta

att upphandla Stiftelsetjänst för Region Örebro läns samförvaltade donationsstiftelser,

att uppdra åt regiondirektör att se över samtliga stiftelser och i de fall det är aktuellt bereda förslag för att ansöka om tillstånd att förbruka stiftelsens tillgångar,

att ge i uppdrag till regiondirektören att utifrån dagens regelverk utreda vilka stiftelser som ska ingå i samförvaltningen,

att ge regiondirektören rätten att utse behöriga personer för att godkänna betalningar till mottagare enligt beslutade protokoll samt attestera andra ekonomiska transaktioner avseende stiftelserna,

att förtydliga begränsningen gällande valutarisk i riktlinjen för finansförvaltningen till att vara ”Inom donationsmedelsförvaltningen är valutarisken avgränsad till utländska aktier och, i förekommande fall, alternativa placeringar. Ingen valutarisk ska förekomma inom den räntebärande delen av donationsmedelsförvaltningen. Det innebär att räntefonder antingen ska vara noterade i svenska kronor eller, om de är noterade i utländsk valuta, säkras till svenska kronor.” samt

att ge regiondirektören i uppdrag att teckna avtal om stiftelsetjänst, och de avtal som i övrigt lämpligen behöver fattas.

Sammanfattning

Region Örebro läns samförvaltade donationsstiftelser består av 49 olika

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Caroline Klefbom

Sammanträdesdatum
2025-01-16

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10995

stiftelser. Storleken på stiftelsernas tillgångar varierar. Det förvaltade kapitalet är placerat hos Nordea med ett marknadsvärde på cirka 250 miljoner kronor. Från fonderna har det årligen kommit utdelningar till stiftelserna. I några av de mindre stiftelserna har utdelningarna från det placerade kapitalet inte varit tillräckligt höga för att täcka de kostnader som stiftelsen belastas med. Det har lett till att det fria egna kapitalet har minskat, och i vissa fall blivit negativt, vilket innebär att det inte finns några medel att dela ut till stiftelsens ändamål. Det finns ett antal stiftelser som inte har delat ut några medel under de senaste fem åren. Stiftelsens styrelse kan, om vissa förutsättningar är uppfyllda, besluta om att ansöka om att förbruka stiftelsens kapital. Utifrån gällande regelverk föreslås att en översyn av samtliga stiftelser genomförs och i de fall det är aktuellt bereda förslag för avslut av stiftelsens tillgångar.

Det finns tre stiftelser i regionen som av olika skäl särskiljer sig från övriga stiftelser inom samförvaltningen. Stiftelsen Makarna Börje och Ann-Marie Carlssons fond, Stiftelsen Gynekologisk forskning samt Stiftelsen för Alvar Pettersons donation. Förutsättningen för dessa att ingå i samförvaltningen föreslås utredas.

Förvaltningen av donationsmedel regleras i Region Örebro läns finanspolicy och riktlinje. För att förtydliga skrivning gällande valutarisk i riktlinjen som regionstyrelsen beslutar om föreslås att göra ett tillägg att valutarisken är avgränsad till utländska aktier och, i förekommande fall, alternativa placeringar.

Den löpande redovisningen, upprättande av årsredovisning och övrig administration sköts för närvarande internt inom regionen. Flertalet banker erbjuder en stiftelsetjänst som innebär att banken sköter all administration, bland annat i form av löpande bokföring, utbetalning till mottagare, upprättande av årsredovisningar, stöd kring juridiska frågor och hjälp vid likvidering och avslut av stiftelser. De kan även vara behjälpliga med ansöknings- och bidragshanteringen. Kapitalförvaltningen för donationsstiftelserna samlas också i banken. Det föreslås att regionen upphandlar Stiftelsetjänst och tecknar avtal med extern leverantör.

Ärendebeskrivning

Region Örebro läns samförvaltade donationsstiftelser består av 49 olika stiftelser. Storleken på stiftelsernas tillgångar varierar. Det förvaltade kapitalet är placerat i fyra fonder hos Nordea med ett marknadsvärde på cirka 250

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Caroline Klefbom

Sammanträdesdatum
2025-01-16

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10995

miljoner kronor. Från fonderna har det årligen kommit utdelningar till stiftelserna. Dessa utdelningar läggs till 90 procent till det fria egna kapitalet och är utdelningsbart för stiftelserna.

Föregående år erhöll ett fåtal stiftelser donationer. Mer än hälften av stiftelserna delade inte ut några medel under 2023. Anledningarna är dels att det inte finns några pengar att dela ut, det kom inte in några ansökningar, eller att de ansökningar som inkom inte uppfyllde kriterierna.

I några av de mindre stiftelserna har utdelningarna från det placerade kapitalet inte varit tillräckligt höga för att täcka de kostnader som stiftelsen belastas med. Det har lett till att det fria egna kapitalet har minskat, och i vissa fall blivit negativt, vilket innebär att det inte finns några medel att dela ut till stiftelsens ändamål. Det finns ett antal stiftelser som inte har delat ut några medel under de senaste fem åren.

Utifrån ovan finns det skäl att se över stiftelsernas möjlighet att använda sitt kapital för stiftelsens ändamål. Stiftelsens styrelse kan, om vissa förutsättningar är uppfyllda, besluta om att ansöka om att förbruka stiftelsens kapital. Stiftelsen i fråga ska bland annat inte ha kunnat främja sitt ändamål under de senaste fem åren. Det kapital som kvarstår i den avslutade stiftelsen ska ges vidare till ett ändamål som är i linje med stiftelsens ändamål. Utifrån gällande regelverk föreslås att en översyn av samtliga stiftelser genomförs och i de fall det är aktuellt bereda förslag för avslut av stiftelsens tillgångar. Beslut om att ansöka om tillstånd att förbruka stiftelsens tillgångar måste därefter fattas av regionstyrelsen.

Det finns tre stiftelser i regionen som särskiljer sig från övriga stiftelser inom samförvaltningen. Stiftelsen för Alvar Pettersons donation innehar fastigheter och har inget kapital som förvaltas i värdepapper. Stiftelsen Makarna Börje och Ann-Marie Carlssons fond har i enlighet med upprättat testamente kapital placerat i Handelsbanken i Lindesberg. Eftersom dessa stiftelser inte har något gemensamt förvaltad kapital med övriga stiftelser i samförvaltningen föreslås att de lyfts ur samförvaltningen och hanteras som separata stiftelser.

Stiftelsen Gynecologisk Onkologi hanteras som en separat stiftelse utanför samförvaltningen. Administrationen sköts inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen. I syfte att förenkla administrationen föreslås att utreda möjligheten att lyfta in stiftelsen i samförvaltningen under nästkommande år.

I enlighet med nuvarande praxis är det avkastning (innebärande utdelningar från fonder samt ränteintäkter) som utgör utdelningsbara medel i stiftelserna.

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Caroline Klefbom

Sammanträdesdatum
2025-01-16

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10995

Realisationsvinster och realisationsförluster påverkar enbart det bundna kapitalet.

Flertalet banker erbjuder en stiftelsetjänst som regionen kan teckna avtal med. I den tjänsten ingår att banken sköter all administration bland annat i form av löpande bokföring, utbetalning till destinatärer, upprättande av årsredovisningar, stöd kring juridiska frågor och hjälp vid likvidering och avslut av stiftelser. De kan även vara behjälpliga med ansöknings- och bidragshanteringen. Kapitalförvaltningen för donationsstiftelserna samlas också i banken.

Den löpande redovisningen, upprättande av årsredovisning och övrig administration sköts för närvarande internt inom regionen. Som en del i att minska administrationen i regionen samt säkerställa god regelefterlevnad i stiftelseförvaltningen föreslås att upphandla stiftelsetjänst hos extern leverantör.

Region Örebro län behöver ha utsedda personer som har rätt att godkänna betalningar till mottagare samt attestera andra ekonomiska transaktioner avseende stiftelserna. Regiondirektören föreslås få rätten att utse behöriga personer för detta.

Förvaltningen av donationsmedel regleras i Region Örebro läns finanspolicy och riktlinje. I bankens tjänst för Stiftelseadministration ingår att banken förvaltar det gemensamma kapitalet. Förvaltningen sker i enlighet med regionens beslutade styrdokument. För att förtydliga skrivning gällande valutarisk i riktlinjen som regionstyrelsen beslutar om föreslås att göra ett tillägg att valutarisen är avgränsad till utländska aktier och, i förekommande fall, alternativa placeringar. Detta innebär en harmonisering utifrån hur valutarisen regleras i pensionsmedelsförvaltningen. Avsnittet kring valutarisk föreslås ersättas med ”Inom donationsmedelsförvaltningen är valutarisen avgränsad till utländska aktier och, i förekommande fall, alternativa placeringar. Ingen valutarisk ska förekomma inom den räntebärande delen av donationsmedelsförvaltningen. Det innebär att räntefonder antingen ska vara noterade i svenska kronor eller, om de är noterade i utländsk valuta, säkras till svenska kronor.”

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Ärendet har inga konsekvenser för ovanstående perspektiv.

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Caroline Klefbom

Sammanträdesdatum
2025-01-16

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10995

Ekonomiska konsekvenser

Administrativa kostnader, revisionskostnader och övriga gemensamma kostnader belastar respektive stiftelse proportionerligt baserat på stiftelsernas kapital. Sammantaget uppgår den kostnaden 2023 till cirka 300 tusen kronor. Bedömningen är att kostnaden för stiftelsetjänst är i nivå med nuvarande kostnad.

Uppföljning

Uppföljning av stiftelsernas ekonomiska utfall sker i samband med årsredovisning för Region Örebro läns samförvaltade donationsstiftelser.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regionstyrelsens arbetsutskott den 16 januari 2025.

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regionstyrelsen